

[Christmas Møller.]

ning og Afskrivning i 1929—30 fra, og der kommer man paa de paagældende Paragraffer til et Beløb af ca. 27 Mill. Kr., det vil sige, hvis man skal drage en Sammenligning mellem 1913—14 og 1929—30, skal man sammenligne 111,4 Millioner med ca. 285 Millioner. Men hvis man yderligere skal sammenligne disse Tal, er det nødvendigt at se paa den Udvikling, der paa det økonomiske Omraade ogsaa i andre Henseender har været i Aarene siden 1914. Pristallet er i Dag 176, Befolkningsforøgelsen vil antagelig paa det Tidspunkt, da Finansloven for 1929—30 træder i Kraft, være ca. 25 pCt., hvilket vil sige, at hvis vi skal drage en Sammenligning mellem 1913—14 og 1929—30, saa skal man til Tallene for 1913—14 lægge 120 pCt. eller med andre Ord multiplicere dem med 2,2, saa faar man et nogenlunde rimeligt Sammenligningsgrundlag. Selvfølgelig er det i mange Henseender kun en raa Gennemsnitsregel, men nogen Interesse har det utvivlsomt alligevel at drage denne Sammenligning og se, hvad der er sket.

Man vil da se, at Udgifterne i 1913—14 multipliceret med 2,2 giver et Tal paa omkring 250 Mill. Kr., altsaa ikke saa forfærdelig langt fra de 285 Mill. Kr., vi er kommet ned paa, og tager vi en enkelt Konto bort, som man maa det, nemlig Renterne af Statsgælden, som i 1913—14 var 12 Mill. Kr., og som multipliceret med 2,2 nærmer sig 30, men nu er budgetteret til 60, saa nærmer man sig for Statens samlede Udgifter nogenlunde Tallet for 1913—14, multipliceret med det Tal, som stammer fra Pristalsforøgelsen, Befolkningsforøgelsen. Jeg vil selvfølgelig ikke hermed sige, at Bsparelsenerne skal høre op, eller at man ikke fortsat — det vil vi i hvert Fald gøre — skal stræbe imod yderligere Bsparelser, men man kan af disse Tal læse en hel Del, navnlig naar man, som jeg nu skal gøre det med nogle Bemærkninger, viser, hvordan Forskydningen har været indenfor hele Udgiftssiden og en stor Del af Indtægtssiden. Man vil da nemlig se en Forskydning i en Retning, som vi forvort Vedkommende ikke kan være tilfredse med, og hvor vi særdeles gerne vil arbejde videre paa, at denne Forskydning kan mildnes og ændres.

Man husker, jeg sagde, at Tallet, man skulde multiplicere med, for at man kunde staa paa nogenlunde samme Stade som i 1913—14, var 2,2. Ser man nu paa de enkelte Poster paa Statsregnskabet, finder man, at Skatten paa Indkomst og Formue

i 1913—14 var 18 Mill. Kr., men i Finanslovsforslaget for 1929—30 er budgetteret til 91 Mill. Kr., altsaa relativt en meget, meget stærkere Stigning, end rimeligt var. Ser man paa Toldindtægten, finder man, at den i 1913—14 var 36½ Mill. Kr. Den er i 1929—30 budgetteret til 89 Mill. Kr., altsaa for selve Toldindtægtens Vedkommende en Stigning, som kun eller omtrent kun svarer til, hvad den skulde være, det Tal, jeg har nævnt, taget med i Betragtning. Men vender man sig til de indirekte Afgifter, saa vil man se, at dem har man belastet mere, end Forholdstallet skulde angive. Øllet beskattedes i 1913—14 med 8,1 Mill. Kr.; i 1929—30 er det budgetteret ikke med 18, men med 26 Mill. Kr. Spiritus beskattedes i 1913—14 med 7,8 Mill. Kr.; heller ikke det er nu budgetteret med 17—18 Mill. Kr., men med 28. Cigarer og Cigaretter beskattedes i 1913—14, saa vidt jeg har kunnet se det af Statsregnskabet, med ¾ Mill. Kr., bortset fra Toldafgiften; nu er Beskatningen 23. Chokoladeskatten eksisterede ikke da, nu er den budgetteret til 9½ Mill. Kr.; Restaurationskatten eksisterede ikke da, nu er den budgetteret til 14½ Mill. Kr. For Indtægternes Vedkommende viser Tallene altsaa en meget stærk Forskydning i Retning af de direkte Skatter; og med Hensyn til indenlandske Afgifter kontra Toldafgifter viser Tallene en stærk Belastning af den indenlandske Vare, af den indenlandske Produktion, de viser, at Tolden saa at sige ikke er steget.

Gaar vi derefter til Udgifterne, saa vil vi se, at Udgifterne til de sociale Love er steget — hvad ogsaa enhver kan sige sig selv, at de maa være — meget stærkere, end dette Forholdstal; jeg nævner, at Invalidrenten eksisterede overhovedet ikke, medens Statskassens Udgift hertil nu er budgetteret til 3,8 Mill. Kr.; Aldersrenten eller Alderdomsunderstøttelsen, som den kaldtes da, kostede i 1913—14 6½ Mill. Kr., er nu i 1929—30 budgetteret til 33,7; Sygekasserne kostede i 1913—14 2,8 Mill. Kr., er budgetteret til 10; Arbejdsløsheden kostede en lille Million, er budgetteret til 7; for de højere Skoler var Udgiften 1,2 eller 1,3 Mill. Kr., medens de paa Finanslovsforslaget for 1929—30 er budgetteret til 10; Folkeskolen kostede i 1913—14 7,3 Mill. Kr., er nu budgetteret til 32. For alle disse Udgifters Vedkommende ser man altsaa — hvad man ogsaa kunde regne sig til — en meget betydelig Stigen. Men kommer jeg til Forsvarsudgifterne, saa vil man se, at medens disse i 1913—14 var 28,6 Mill. Kr.